

■ POSITION PAPER

DATUM: 8 mei 2018

ONDERWERP: Evaluatie aanpassing FTK

De inzet van de Pensioenfederatie bij de evaluatie van de Wet aanpassing Financieel Toetsingskader is om de technische knelpunten te verbeteren en de onduidelijkheden die nog in het toetsingskader zitten, helder te krijgen. In het evaluatietraject zijn voor ons stabiliteit, het kunnen uitoefenen van een optimaal beleggingsbeleid, het behoud van bestuurlijke verantwoordelijkheid en een andere invulling van de haalbaarheidstoets de belangrijkste onderwerpen.

De minister concludeert dat er nu geen majeure aanpassingen worden voorzien. Wel wil de minister enkele verbeteringen doorvoeren op deelaspecten. De Pensioenfederatie omarmt het voornemen van de minister om, in overleg met pensioenfondsen en toezichthouders, te onderzoeken hoe deze maatregelen effectiever en doelmatiger kunnen worden ingericht.

De Pensioenfederatie heeft gegeven de discussie over het toewerken naar een alternatief pensioencontract nu ook geen behoefte aan een fundamentele wijziging van het huidige FTK. Voor aanpassingen in technische knelpunten zoeken wij graag de samenwerking met het ministerie van SZW.

Reactie op het rapport

Het rapport geeft een goed en compleet beeld van de bevindingen van de aanpassingen van het Financieel toetsingskader die zijn doorgevoerd in 2015. De bevindingen die in het rapport worden benoemd, zijn grotendeels herkenbaar en reflecteren in grote mate de geluiden uit onze achterban. Tegelijkertijd zijn er een aantal dingen die opvallen in het rapport.

Handhaaf stabiele premiesystematiek

Eén van de doelen was stabiele pensioenpremies. Wij ondersteunen dit uitgangspunt en zijn blij dat premiestabilisatie nog steeds mogelijk is dankzij de mogelijkheid om de kostendekkende premie te mogen dempen. De Pensioenfederatie pleit voor continuering van de huidige systematiek voor premiedemping. Premiedemping leidt tot stabiele pensioenpremies. Zonder premiedemping zouden premies fors moeten schommelen, wat tot grote onzekerheid zou leiden voor werkgevers en werknemers. De huidige

- systematiek voorkomt procyclische effecten van premieschommelingen voor de economie. Bovendien zijn ook premiedekkingsgraden erg rentegevoelig.

In het evaluatierapport wordt de premiedemping ter discussie gesteld, omdat lage premiedekkingsgraden ten koste gaan van het financieringspotentieel en een premiedekkingsgraad die langdurig sterk verschilt van de actuele dekkingsgraad van het fonds zich slecht zou verhouden tot de evenwichtigheidsvereisten. Dat premiedekkingsgraden soms hoger, soms lager zijn dan 100%, is inherent aan het mechanisme van premiestabilisatie. Premiedemping en de hoogte van de premiedekkingsgraden moet niet geïsoleerd worden gezien, maar in het brede geheel van de financiële opzet van pensioenfondsen. Zo is de haalbaarheidstoets bedoeld om te toetsen of de totale financiële opzet inclusief premie op termijn houdbaar is. Als de totale financiële opzet niet houdbaar blijkt, is het aan sociale partners om de discussie hierover te voeren.

In het evaluatierapport is de stelling opgenomen dat stabiliteit van de premie niet tot gevolg hoeft te hebben dat de premiedekkingsgraad bij een dalende rente daalt, namelijk als die stabiliteit gerealiseerd wordt door toe te staan dat de opbouw van jaar tot jaar kan variëren. Hiermee blijven de premies weliswaar stabiel, maar worden de gevolgen van een dalende rente eenzijdig bij de actieve deelnemers neergelegd. Dit is uit oogpunt van evenwichtige belangenafweging onwenselijk.

Het uitgangspunt van het toetsingskader moet zijn dat het leidt tot stabiliteit en sturing op de lange termijn, onder de randvoorwaarde dat het toezichtkader fair is voor alle deelnemers. De aanpassingen in het FTK in 2015 hebben geleid tot een stabiel toezichtkader. Met name de aanpassing van de herstelplansystematiek, de introductie van de beleidsdekkingsgraad en de continuering van de premiedemping hebben daaraan bijgedragen.

Overigens is volgens de Pensioenfederatie wel een langere evaluatieperiode dan twee jaar nodig voor een goede evaluatie van de nieuwe herstelplansystematiek.

Maak haalbaarheidstoets fondsspecifiek

Een nieuw instrument dat in 2015 is geïntroduceerd bij aanpassing van het FTK is de haalbaarheidstoets. Deze toets dient primair om inzicht te bieden in de effecten van beleidskeuzes op de risico's en de pensioenambitie op de lange termijn. Dit instrument kan een belangrijke rol spelen als signaalfunctie voor het bestuur van een pensioenfonds en voor sociale partners. De Pensioenfederatie staat geheel achter dit doel van de haalbaarheidstoets.

Met betrekking tot de haalbaarheidstoets herkent de Pensioenfederatie ook de bezwaren die in het rapport worden genoemd. De huidige invulling van de haalbaarheidstoets sluit niet aan bij de fondsspecifieke uitgangspunten.

- Hierdoor herkennen de bestuurders en sociale partners zich vaak niet in de uitkomsten, waardoor de toets voor hen niets toevoegt.

Het resultaat is dat de haalbaarheidstoets nu wordt ervaren als een verplichte invuloefening. Dat is een gemiste kans. De Pensioenfederatie pleit ervoor om de interne toepassing van de haalbaarheidstoets te optimaliseren, zodat het bestuur en sociale partners dit instrument ten volle kunnen benutten voor de toetsing van de beleidskeuzes op de afruil tussen risico en ambitie. Hiertoe is concreet van belang dat rekening wordt gehouden met fondskenmerken, zoals beleggingsbeleid en de eigen indexatie-ambitie.

Het is onwenselijk om een veelheid aan andere doelstellingen te koppelen aan de haalbaarheidstoets. Bijvoorbeeld de vergelijkbaarheid tussen fondsen en de communicatie richting deelnemer. De haalbaarheidstoets dient geen duizenddingenwonderdoekje te zijn waardoor het primaire doel van het instrument wordt ondergraven. Het is positief dat de minister hierover het gesprek aan wil gaan.

Dit paper wordt tijdens het rondetafelgesprek toegelicht door Gerard Riemen, algemeen directeur van de Pensioenfederatie. Voor eventuele vragen voorafgaand aan dit gesprek kunt u contact opnemen met Richard Pauw via 0650489442 of pauw@pensioenfederatie.nl